

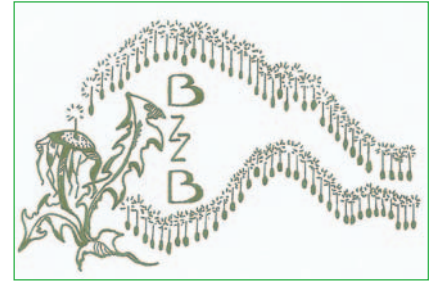
Nieuwsbrief

Behoud de Zak van Zuid-Beveland

Stichting
Behoud de Zak van Zuid-Beveland
Secretariaat: v.d.Poest Clementstr 7,
4443 AL Nisse
Tel. 0113 - 649536
Triodos Bank : NL94TRIO0198420285
e-mail: bzzb@hetnet.nl
www.bzzb.nl

DECEMBER 2016

Van het bestuur

Nog even dan gaan we elkaar weer Gelukkig Nieuwjaar wensen. De feestmaand december met overvloed en lichtjes volgt op memorabele gebeurtenissen in een onrustig jaar. Laten we maar dicht bij huis blijven, want hooggestemde verwachtingen voor de toekomst van het land en de wereld hebben we nog niet. Gebeurtenissen in het Borselse ofwel in de door ons gekoesterde Zak proberen we weer te geven in deze nieuwsbrief. Het suddert en borrelt maar wat, met zo nu en dan een spettering voor wat opwinding. Wat te denken van de discussies rond kerncentrales (stel uw *nl-alert* toch maar in voor de veiligheid), de Bescherm de Kust acties, het marketingplan voor Landschapspark Borsele, het Omgevingsplan 2017 en bijvoorbeeld de bomenkap.

De beroering is vaak te traceren; met andere woorden de reacties zijn herkenbaar en vaak polariserend met grote, of nog grotere woorden. De BZZB zet zich in voor de Zak; we zetten ons in voor het algemeen belang en proberen ons daar eerst goed over te informeren. Ieder zijn taak, maar een kritische noot kan nooit kwaad. Wat absoluut speelt is, dat de BZZB menskracht te kort komt. Er ligt (te) veel op ons bord.

De BZZB laat haar herkenbaar geluid horen. Dankzij onze donateurs hebben we het recht onze stem te laten horen. Niet behoudend maar duidelijk over ontwikkelingen die natuur, landschap, cultureel erfgoed en het daaraan verbonden welzijn raken. Beschermen en behouden is ons doel; kanttekeningen plaatsen bij het hoe en waarom. Wij doen ons best!
Blijf ons steunen!

***Het bestuur van de BZZB
wensst u een in alle
opzichten zonnig 2017!***

VOORONTWERP-BESTEMMINGSPLAN ZEEHAVEN- EN INDUSTRIEGEBIED SLOE 2017 AANGEVULD!

BZZB heeft een zienswijze ingediend over het voorontwerp-bestemmingsplan Haven en Industriegebied Sloe 2017 (zie www.bzzb.nl onder Actueel). Tot onze vreugde onderschreven onder meer ZMf en de dorpsraad 's-Heerenhoek onze reactie. Zij dienden een gelijkkluidende zienswijze in.

De zienswijze richt zich op de kleine lettertjes in het plan. Daar duikt het vermaledijde bedrijventerrein Sloepoort weer op als facility park. Opnieuw wijzen wij het bevoegd gezag erop dat van Sloepoort geen sprake is; het bestemmingsplan is door de Raad van State al in 2008 vernietigd. Dus waarom daarvan nu melding maken alsof dat een haalbare optie is?

Ook zien we weinig concreets terug van de Duurzaamheidsambitie Haven 2030; dit is toch bij uitstek de gelegenheid om daar handen en voeten aan te geven? Wij geven de suggestie mee om het kwetsbare groen met agrarische functie nabij

's-Heerenhoek een duurzame groene functie te geven. Laat het gebiedje met rust of laat het onderdeel zijn van de groene buffer tussen landelijk en industrieel gebied.

Brief over kruispunt

Al eerder vroegen wij in een brief over het kruispunt verbrede Sloeweg/Bernardweg om een harde scheiding van een groene en grijze bestemming. Onze brief over de aansluiting Sloeweg/Sloepoort (d.d. 21 april 2016) maakte onderdeel uit van de beraadslagingen in de Statencommissie Economie ter voorbereiding van de keuze voor het kruispunt aldaar; wordt het de meest gewenste dure Stervariant of door G.S. voorgestelde halve Haarlemmervariant?

Het besluit zal spoedig vallen; ondanks het ruimtebeslag geeft de BZZB zoals de meesten de voorkeur aan de stervariant, dan is het voorlopig klaar met het asfalt daar en het klinkt leuk voor de kerst!

380 kV EN OOK NOG EEN 150 kV LEIDING

Terwijl minister Kamp zich terecht gelukkig prijst met de voordelige aanbesteding van het 3e en 4e windpark op zee krijgt Zeeland, naast een boost voor werkgelegenheid, ook te maken met realisatie van de nieuwe 380 kV hoogspanningsleiding vooral voor de afvoer van alle opgewekte elektriciteit in de toekomst. Misschien moeten we ons maar gelukkig prijzen om een bijdrage te kunnen leveren aan de broodnodige energietransitie.

Het definitieve inpassingsplan en de definitieve besluiten voor het project Zuid-West 380kV West (Borssele- Rilland) zijn vastgesteld. Ze liggen ter inzage tot en met 13 januari. De Nota van Antwoord op 1154 zienswijzen, een flink aantal gelijkkluidend, maakt daarvan deel uit.

Alle informatie is te vinden op www.bureau-energieprojecten.nl. Wie de moeite neemt om het te lezen, krijgt een indruk over het werk wat er aan zo'n megaproject vast zit. Onze zienswijze heeft nummer 129.

Vrijwel ondenkbaar is het, dat je invloed kunt uitoefenen op zo'n plan. De ondergrondse verbinding langs de Westerschelde, voorgesteld door de natuur- en milieuorganisaties, maakt geen kans. Bij Ellewoutsdijk overigens

is de oplossing nu wel uitsluitend ondergronds.

Het komt er op neer dat volgens het oorspronkelijke plan de 380 kV door ons gebied aangelegd wordt; enkele kleine aanpassingen daargelaten.

Dat betekent jarenlang werk en een grote verandering door de bundeling van oud en nieuw! Een zorgvuldige uitvoering van de werkzaamheden, zodat we de Zak verder terugkrijgen zoals hij is, wordt als vanzelfsprekend beloofd. De 150 kV gaat verdwijnen. Het landschapsplan moet de schade 'vergoeden'; dit voorziet vooral in aanplant van bomen.

Wel blijkt tot verrassing van iedereen nog een 150 kV leiding nodig om Zeeuws-Vlaanderen

toekomstbestendig te maken. Deze leiding zal ondergronds aangelegd worden van Ellewoutsdijk naar Goes. Een gewone bestemmingsplanprocedure bij de gemeente Borsele volgt voor al dat graafwerk.

BESCHERM DE KUST

De respons op de actie Bescherm de Kust is geweldig. De zorg voor onze natuurlijke omgeving, de kip met de gouden eieren, is groot. De BZZB heeft zich aangemeld en volgt de succesvolle ontwikkelingen. Eigenlijk met een schuin oog, want 'onze kust' is de Westerschelde! De kustvisie beloofde in een bijlage aandacht te besteden aan onze zeearmen, maar het is de vraag of het daarvan komt. Waarschijnlijk moeten we gewoon wachten op een 'nieuwe Westerscheldevisie', belanghebbenden van allerlei pluimage zijn daar al mee begonnen.

Tevreden stemt ons de spin-off zoals bij de Zeeuwse Lagune en de Veerse Dam. Zomaar iets

lucratiefs bedenken is er even niet meer bij. Zijn de bestuurders nu voortaan vanaf het begin wakker? zie ook www.beschermdekust.nl

EEN VREEMDE EEND

Een vreemde eend in de bijt was de BZZB wel. Een foodtruckfestival op een mooie herfstdag op het prachtige plein in Borssele, daar verwacht je zo snel geen clubje zonder winstbejag, dat zich sterk maakt voor natuur, cultuur en landschap. Maar we waren er wel. Sterker nog: de BZZB was als eerste los.

Dat kan natuurlijk gelegen hebben aan het feit dat we onze stukjes kaas met overheerlijk appelbeleg weggaven, waar anderen spullen verkochten. Maar we houden het erop dat het vooral het recept was, een lekkere bestemming voor val- en wormstekige appels, die het publiek deed terugkomen naar onze stand. Met als voorbeeld Engelse appelmoesbroodjes serveerden wij 'Appelsmikkel uit de Zak', een naar eigen smaak te bereiden broodbeleg of een zoetje voor op iets pittigs. De laatste combinatie had voor velen nog iets verrassends!

Borsele Proof was een proeffestivalletje voor streekproducten. Voor ons een reden om mee te doen. Wij zien immers de Zak van Zuid-Beveland als het mooiste, maar ook kwetsbaarste streekproduct.

Verwonderlijk was het daarom dat lang niet alle deelnemers uit de Zak van Zuid-Beveland kwamen. Ons plotseling dringende tekort aan kaasblokjes moesten we oplossen door bij de burens, een Walcherse kaasboer, nieuwe stukjes te laten snijden. Goeie kaas, daar niet van, maar wel van een eind verderop. Hoe dan ook; het was mooi weer en gezellig. Voor de BZZB weer een aanleiding om met mensen in gesprek te gaan want veel problemen waarmee wij ons bezighouden, leven ook sterk onder de bezoekers van dit soort gemoedelijke evenementen. En naast de gratis kaasblokjes en appelrecepten vonden ook onze kaarten en placemats weer gretig aftrek.

De gemeente Borsele heeft zich welbewust in een bijzondere positie gebracht met de pilot Omgevingsplan Buitengebied Borsele 2017. Gebruikmaken van de Crisis en Herstelwet was bij het Sloegebied goed bevallen. Borsele en Vlissingen ontwikkelen met de provincie het naastgelegen Sloegebied. De gemeenten hopen met flexibele milieuregels voor stikstof en geluid de bedrijvigheid te kunnen optimaliseren.

Vooruitlopend op de landelijke Omgevingswet (nog in ontwikkeling en pas in 2019 te verwachten) koos Borsele voor een pilot binnen dezelfde Crisis en Herstelwet voor vervanging van bestemmingsplan buitengebied Borsels Buiten. De argumentatie dat dit bestemmingsplan in 2017 toch herzien moest worden snijdt hout, maar de gemeente verplichtte zich nu wel innovatie en duurzaamheid tot leidraad te maken. Het ontwerp Omgevingsplan voor Borsele heeft ondertussen ter inzage gelegen; wij hebben daar onze (inspraak)reacties op gegeven. (zie www.bzzb.nl knop Actueel).

Innovatief kan wellicht de digitale verbeelding genoemd, die door bureau RHO/ + Crotec voorgesteld en ontwikkeld is. Het is allemaal veel duidelijker en makkelijker dan in de papieren versie met de kaarten van Borsels Buiten, aldus de gemeente.

De BZZB raadt iedereen aan zijn woonplek en omgeving te bekijken via <http://borsele.crotec-omgevingsplan.nl/>. Die website is volgens zoekterm Omgevingsplan Viewer Borsele ook makkelijk te vinden. Tast de mogelijkheden af die de site u biedt en informeer u over de vragen en de regels die van toepassing zijn op uw perceel. Snapt u iets niet, vraag het bij de gemeente!

'Digibeten als wij zijn', hebben we na een oefensessie ons gewijd aan het raadplegen. Voor een stichting als BZZB een ergerniswekkende exercitie, omdat de adres benadering verhindert een totaaloverzicht te krijgen.

Wij denken niet dat de BZZB de enige partij is, die behoefte heeft aan overzicht en de hoofdlijnen van het ruimtelijke beleid.

Wat te denken van provincie, waterschap, veiligheidsregio, GGD - die gaan ook over bebouwing, wegen, water, veiligheid. Ook het landschap, de natuur en economische activiteiten vragen om een totaaloverzicht voor de bescherming van een gebied. Een balans en het algemeen belang moet

met een muisklik zichtbaar zijn. Nu is pas met geschuif over 500 meter het ene stukje na het andere te bekijken; een bewuste keuze of een kwestie van geld?

De iconen dragen niet bij aan een goed inzicht, want ze overlappen elkaar en niet alle reeds toegelaten activiteiten zijn te zien - je ziet alleen de hoofdbestemming en leest de mogelijkheden. Maar om maar een enkel voorbeeld te noemen iedere perceel met agrarische bestemming mag een minicamping beginnen en er mogen overal hagelkanonnen komen.

vervolg pagina 5

BOP

Als u ernaar verlangt om een BOP (een bijzondere overnachtingsplaats) te creëren, dan kan dat binnenkort. De richtlijnen voor een BOP staan al in het voorontwerp Omgevingsplan (artikel 62). Daar is de opening voor het bevoegd gezag om af te wijken van toelaatbaar gebruik: flexibel en met maatwerk. BOPS worden gerekend tot de kunst van het overnachten; daarom moet u wel beschikken over een onderscheidende buitenlocatie en iets 'bijzonders' willen bieden. De voorziening moet kleinschalig zijn in omvang en aantal, mobiel zijn en het kan maar een tijdelijk karakter hebben. Wie een geschikt gebouw heeft, kan met een creatieve invulling iets blijvends aanbieden. Suggesties zijn: slapen in het hooi, in een bunker of een klomp, een appel of een peer. Ook kunstzinnige BOPS worden verlangd. Een voorbeeld waar al aan gewerkt wordt zijn treinwagons bij Hoedekenskerke - of horen die nog bij de bed- en breakfast voorzieningen?

MELDINGEN

De BZZB stelt reacties en meldingen van haar donateurs op prijs. Wij informeren hen en helpen hen indien mogelijk verder. De BZZB heeft regelmatig contact met verwante organisaties en werkt zo veel mogelijk samen. Ook stelt de BZZB het op prijs van gedachten te wisselen met de bewoners en 'bestuurders' van de Zak. We bieden een luisterend oor en geven oplossingskaders als er aanleiding voor is. Wat de BZZB niet doet, is kastanjes uit het vuur halen voor individuele problematiek of in persoonlijke aangelegenheden treden. We zien dat niet als onze taak en bovendien ontbreekt de menskracht daarvoor. Bovendien is het beter als mensen zelf aan de bel trekken en duidelijk maken dat ze een oplossing voor een probleem zoeken. Dus bescherm rust, uitzicht, boom of uil door zelf van u te laten horen. Dat kan vaak op een simpele en de voor de hand liggende manier.

BUITENGEBIED BORSELE 2017

Tot onze spijt zegt de gemeente door het nieuwe systeem niet de veranderingen ten opzichte van Borsels Buiten te kunnen aangeven. Dat snappen we wel als je de vertrouwde gebiedsindeling van de 5 landschapstypen in de Zak helemaal terzijde schuift. Er zijn nog maar 2 landschappen over: kleinschalige en grootschalige polders en de bescherming van de Zak is in dit nieuwe plan beperkt tot het ganzengebied de Poel en het heggengebied bij Nisse.

Bestemmingsplan wijzigingen blijven gepubliceerd en staan open voor bezwaar; maar via melding, delegatie en afwijking (bevoegd-

heid van B en W) is zeer veel mogelijk. Die wijzigingen kun je met enig geluk terugzoeken in de digitale verbeelding, maar het is de vraag of het (tijdig) zichtbaar wordt.

De aanvragen kun je zien door de publicaties op www.officiëlebe-kendmakingen.nl (1x per maand in Borsels Bulletin worden adressen opgesomd). Een abonnement op het volgsysteem met emailservice berichten over uw buurt kun je instellen op www.overheid.nl. Wel een aanrader voor onder meer raadsleden en dorpsraden! Je ziet hoe makkelijk het werkt, het vergunnen. Voor een dakraam of een schuurtje is dat geen probleem (hoewel schoonheid schuilt vaak in details), maar ook grote zaken passeren snel onopgemerkt.

Misschien is *gemak* het code-woord voor deze operatie in plaats van *innovatief* of *duurzaam*. Minder regels, meer vertrouwen en draagvlak: deze krenten hebben met respect en het behoud van de groene waarden niet veel van doen. Inspiratie, betrokkenheid en zorgvuldigheid zagen wij liever vertaald in het Omgevingsplan, waar de rijksoverheid het doel heeft van de 'goede ruimtelijke ordening' over

te gaan tot 'een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit'. Er is wel veel werk verzet, maar volgens de BZZB is de uitwerking nogal schraal.

Het lijkt erop dat de controle overgelaten wordt aan de bewoners van het buitengebied en dat hun reacties welwillend gezien worden. Problemen worden geruisloos opgelost en was je nu niet oplettend, dan ben je straks te laat. Ondertussen worden nog onderdelen, zoals beeldkwaliteitsplan, geluidbeleidsplan geactualiseerd en via bijlagen toegevoegd. Het ontwerp Omgevingsplan komt medio juni- juli 2017 opnieuw ter inzage voor de vaststelling; u kunt er met uw vakantie al rekening mee houden! Het is wachten op de Nota van Antwoord op de inspraakreacties. Het zal dan vaak gaan om de juiste of gewenste beschrijving van iemands bezit.

De BZZB ontving nog geen ontvangstbevestiging op twee ingediende reacties. Op de vraag of de klankbordgroep nog een rol heeft, was ook geen duidelijk antwoord bij de gemeente te krijgen. NB. Dorpen, de recreatiegebieden en industriegebieden zijn aparte bestemmingsplannen. Deze kunnen later aan het Omgevingsplan Borsele worden toegevoegd.

BUITENDIJKS FIETSEN

Waterschap Scheldestromen schept verwarring via een artikeltje onder de titel Buitendijks fietsen in haar eigen tijdschrift (nr 26) en in de pers. Er worden knelpunten opgelost, waaronder die bij de Biezelingse Ham. Het fietsvriendelijk maken van de verharding van de onderhoudswegen die bestaan uit natuursteen en open asfalt, alarmerde ons. Een doorgaande binnen- en buitendijkse fietsroute ondersteunen wij, maar de na uitgebreid natuuroverleg overeengekomen rustplaatsen, van levensbelang voor de vogels, moeten blijvend ontzien worden. Bij navraag blijkt rust voor de vogels bij de Biezelingse Ham ook de bedoeling. Wel is te zien dat fietsers en wandelaars zich met enige regelmaat niets aantrekken van het hek. Misschien kunnen natuurbeschermers gezamenlijk vragen of het waterschap in de sfeer van voorlichting ook over de noodzaak van een enkel hek wil berichten.

MUSEUM

Stormachtige tijden voor het Historisch Museum De Bevelanden in Goes hebben ook de BZZB in de pen doen klimmen.

Het museum, dat veel cultureel erfgoed toegankelijk maakt, gaat ons aan het hart. Toen de gemeente Borsele een aantal jaren geleden de bijdrage ernstig terugschroefde, heeft de BZZB al gewezen op het belang van het museum juist voor de inwoners van Borsele maar ook als waardevolle bijdrage aan het toeristisch product. Borsele immers zal zich moeten richten op toeristen en recreanten die meer zoeken dan een plekje om je handdoek neer te leggen of een windscherm op te zetten.

Op onze vraag wat we konden doen toen de gemeente Goes de subsidie drastisch dreigde terug te schroeven, antwoordde de Vrienden van het Museum dat we het beste de Goese raadsleden konden aanschrijven om hen van argumenten te voorzien. Dat hebben we gedaan en onmiddellijk kregen we brieven retour dat we ook het Borselse bestuur weleens zouden kunnen wijzen op de verantwoordelijkheid die jaren geleden werd losgelaten.

We hebben die handschoenen opgepakt en ook de Borselse raad geadviseerd een waardevol museum als het HMDB te koesteren. De Borselaar die zijn eigen identiteit wil onderzoeken, de inwijkeling die meer van zijn nieuwe omgeving wil weten of de toerist die zijn indrukken een plaats wil geven, komt per slot van rekening in het HMDB, in het Fruitteeltmuseum in Kapelle en bij het archief terecht. Het beheer en toegankelijk maken van de collecties, in feite openbaar bezit, is een verantwoordelijkheid van de gemeente.

Inmiddels is de storm voor een jaartje geluwd. Goes betaalt nog een poosje door en Borsele wil wat educatieve zaken met het museum gaan doen. Wij zullen blijven aandringen op een deeglijke bijdrage van Borsele en op het besef dat het museum beter werkt als marketinginstrument dan welke reclamecampagne dan ook.

'LANDSCHAPSPARK BORSELE'

Een strategisch marketingplan om de regio op de kaart te zetten is in opdracht van de gemeente en in samenwerking met het Land van Borsele opgesteld. Op de laatste info-raadsbijeenkomst van 8 december werd het aan de raadsleden voorgelegd. Op die datum vindt u op de website van de gemeente Borsele (bij vergaderingen) het 25 pagina's tellende rapport onder marketingplan Borsele 2016.

Na het begrip Waardevol Cultuurlandschap Zak van Zuid-Beveland, Nationaal Landschap deelgebied Zak van Zuid-Beveland, Land van Borsele nu dus weer een nieuwe term om aan te wennen en te werken.

De opsteller Van Keeken van bureau Merkwaardige Identiteit heeft zijn best gedaan, ook om in overleg te treden met belanghebbenden.

De vertrekkende burgemeester Jaap Gelok gaf als portefeuillehouder economische zaken, recreatie en toerisme en nucleair nog een laatste impuls voor het opkrikken van Borsele in de vaart der volkeren.

Op de bijeenkomst van Land van Borsele/Borsele op de Kaart waarbij Van Keeken eerder zijn plan

presenteerde, vroeg de burgervader nadrukkelijke instemming van de aanwezigen. Zo had een ieder zich ineens geconformeerd aan de ideeën.

Het rapport vermeldt enthousiast allerhande mogelijkheden. Er zal vast selectief uit gewinkeld worden, maar het is de vraag hoe de schwing er echt in moet komen. Genoeg ambtenaren en medewerkers zijn daar tot nu toe voor ingeschakeld. Nu de ondernemers nog; de heer Van Keeken verzekerde ons desgevraagd dat er flink geïnvesteerd gaat worden. Door de ondernemers of uit het nieuwe (subsidie) potje? Vaststelling van het marketingplan zal ook in de raad nog wel plaatsvinden. De BZZB blijft nieuwsgierig hoe het uiteindelijk valt.

TOP en CROP

Op 16 november 2016 werd een wijzigingsbesluit Omgevingsvergunning Triumphus Onion Products Beheer B.V. te 's-Gravenpolder gepubliceerd. Dit genoemd reparatiebesluit doorkruist de gang naar de rechter ingesteld door de ZMf, met steun van BZZB, NM en omwonenden.

De advocaat hoorde van de rechtbank dat de reeds geplande zitting eind november naar aanleiding van het eerder ingestelde beroep van de agenda gehaald is. Bij navraag geeft de ZMf aan dat de wijzigingen niet tegemoet komen aan beroepsgronden die ze heeft aangevoerd. Het beroep houdt dus stand en een nieuwe datum voor behandeling wordt afge wacht.

Ondertussen ligt de nieuwe omgevingsvergunning weer ter inzage tot 28 december.

De beroepen die al ingediend zijn tegen de oorspronkelijke vergunning blijven gelden.

Leuker zijn de ontwikkelingen bij Baarland te weten bij Crop Alliance, het zusterbedrijf van Top. Na de verleende vergunning voor het bouwen van een loods werd duidelijk dat het bedrijf meer uitbreidingsplannen heeft. Dat alarmeerde omwonenden (camping /bungalowpark Scheldeoord, bewoners Bakendorp, dorpsraad Baarland, de BZZB en ZMf); zij protesteerden, vroegen om

maatregelen en brachten zelfs plannen in.

Omdat tegengestelde belangen van recreatie en bedrijfsvoering elkaar raken, vond de gemeente het nodig in gesprek te gaan. Een oud convenant, dat overigens niet tot verbetering leidde, benadrukte de urgentie voor overleg. Twee besprekingen volgden.

Bij de eerste werden zorgen en wensen gewisseld. De kosten voor verplaatsing of goede landschappelijke inpassing bleken wederom te hoog: Crop en de gemeente zien het daar niet van komen. Mogelijke opties zitten in de bemoeienis van de Schelderaad, die plannen (voor economische groei in combinatie met nieuwe natuur) ontwikkelt voor de toekomst van de Westerschelde. Of een technisch verbeterde waterzuivering waardoor ruimtewinst binnen het terrein van Crop te maken valt. Duidelijk is dat vernieuwde waterzuivering en lozen op de Schelde voor Crop een noodzaak is binnen de bedrijfsvoering.

De tweede bespreking bleek

eigenlijk meer een informatiebijeenkomst. Door de Duurzaamheidsambitie Zeeuwse Havens 2013 (Zeeland Seaport, Portiz en ZMf) gloort er aan de horizon een opening voor bekostiging van verplaatsing of betere inpassing van Crop. De Duurzaamheidsambitie levert een vergezicht waarbij het gebied rond Crop een natuurfunctie kan krijgen, want één van de prestaties die genoemd wordt, betreft de intentie om te investeren in nieuwe robuuste binnendijkse natuur langs de Schelde.

Voordat er concrete stappen volgen, zal er nog flink wat water door de Schelde stromen. Maar opnieuw is een toon gezet om verschillende belangen gelijktijdig te dienen. De eerste reacties op mogelijke plannen komen los! De BZZB volgt het met belangstelling.

TOEKOMST ANTI-HAGELKANON NOG ONZEKER

Het is nog steeds een vraag hoe het afloopt met de juridische toetsing van het gebruik van de hagelkanonnen. Tot onze spijt heeft de Raad van State nog geen datum vastgesteld voor de behandeling van het beroep van de fruitkwekers. Dat betekent dat het waarschijnlijk weer het voorjaar wordt voor de behandeling op de rol komt. Een nieuw fruitseizoen is dan aangebroken, wat weer betekent: het gebruik gedogen of een voorlopige voorziening vragen. Dat laatste is de BZZB al eerder overkomen en dan gaat het economisch belang voor ... of de fruitkwekers krijgen het voordeel van de twijfel.

Aandringen op een snelle behandeling bij de RvS, wat toch het belang van fruitkwekers en gemeente zou dienen, is blijkbaar geen optie. We wachten dus allen maar af. De gemeente kiest ondertussen

voor een zeer eenvoudige regeling voor het anti-hagelkanon. In het nieuwe Omgevingsplan Borsele 2017 is het anti-hagelkanon toegestaan op ieder agrarisch perceel, dus bijna overal.

Van aanschaf of inzet van stille kanonnen is nog niets vernomen. Ook van monitoring en onderzoek van de verschillende systemen is niets bekend. Van een actieve houding van de fruitkwekers om op een of ander manier tot samenwerking of verbetering te komen, is geen sprake. Ondertussen is er wel een 'klein stil kanon' ontwikkeld, dat inzetbaar is in een boomgaard van 10 tot 20 hectare. Goedkoper en bruikbaar, want 100 ha aaneengesloten fruit is ook niet overal de plaatselijke situatie. Maar de fruitboeren wachten liever de uitspraak van de Raad van State af: ze doen even niks.

LEERZAME DONATEURDAG IN BEVRIJDINGSMUSEUM

Een zonnetje, lekker veel volk, heerlijke appeltaart en geweldige gidsen. En natuurlijk hebben we weer heel veel opgestoken.

De donateursmiddag, deze keer in het teken van het cultureel erfgoed, was zaterdag 8 oktober een groot succes. Meer donateurs dan vorig jaar, 35 personen, kwamen opdagen bij het Bevrijdingsmuseum in Nieuwddorp.

Daar werden we ontvangen met een kort praatje van oprichter en verzamelaar Cees Traas, die er in de loop der jaren voor gezorgd heeft dat tal van grote en kleine zaken, die herinneren aan de Tweede Wereldoorlog en de bevrijding van Zeeland onder de Oosterschelde, bewaard zijn gebleven en bijeengebracht. Na een mooie introductiefilm werden we rondgeleid door het kramvolle museum en over het buitenterrein dat ook zoetjesaan voller raakt.

We leerden dat de slag om de Schelde na de landing in Normandië de belangrijkste slag was voor de bevrijding van West-Europa. Dat die slag bijna vergeten was, komt volgens de gidsen doordat er geen Amerikanen bij betrokken waren. Die hadden er anders al lang een film over gemaakt. Weliswaar geen Amerikanen dus,

maar wel Polen, Canadezen, Schotten, Fransen en Belgen. Hun rol wordt in de tentoonstelling ruimschoots belicht.

Een van de mooiste dingen bij het Bevrijdingsmuseum is het noodkerkje van Ellewoutsdijk, een uitgebouwde nissenhut, die bijna verloren was gegaan. Dankzij het museum, de warme contacten met Canadezen en enkele subsidies, staat het er weer knapjes bij. Net als heel veel in het museum getuigt het van de vindingrijkheid van de Bevelanders in moeilijke situaties.

● WEET U DAT ?!

Helaas geen antwoord op de vragen in onze vorige nieuwsbrief over het geheimzinnige piertje aan de Kaloot. Maar geen nood we gaan door met de rubriek tot we een mooie verzameling van vragen en mogelijke antwoorden op onze site kunnen zetten.

Deze keer een foto van een oude bewerkte steen, heropgericht aan de Sinoutskerkse wand. Het is een lage gebeitelde steen, afmeting 60 cm hoog en 56 cm breed.

De BZZB heeft jaren geleden een 'zwerf'-stoeptsteen verworven en deze op de oorspronkelijke manier toegepast op het dorpsplein van Nisse. Deze steen was een gevonden voorwerp in de tijd van de verkaveling in de Poel; de precieze achtergrond ervan is onbekend. Kunnen we van het nu afgebeelde voorwerp meer te weten komen?

Weet iemand waar deze steen oorspronkelijk vandaan komt, waarvoor deze diende en welke betekenis de versiering heeft?

